“قايراتتانايىق، قۇلشىنايىق، ۇزاق جورىققا تاعى اتتانايىق!”

(باسى 2 ـ بەتتە)

باقشادا سەرۋەندەپ جۇرگەن ساياحاتشىلار باس شۋجيدىڭ كەلگەندىگىن كورىپ جاپا ـ تارماعاي قاۋمالاي كەلىپ باس شۋجيمەن امانداستى.

“سىزدەر قاي جەردەن كەلدىڭىزدەر؟”، ـ دەپ سۇرادى باس شۋجي شي جينپيڭ.

“ٴبىز جيجياڭنىڭ جياشيڭىنەن كەلدىك”، “فۋجياننىڭ فۋجوۋىنان كەلدىك”، “ٴبىز گۋيليننىڭ جەرگىلىكتى ادامدارىمىز”... كوپشىلىك تالاسا ـ تارماسا جاۋاپ قاتتى.

“قاراڭىزدارشى، جۋلان، جيۋجۋي گۇلدەرىنە، ٴارقايسىسىنىڭ وزىندىك كەلبەتى مەن ەرەكشەلىگى بار! جياشيڭنىڭ كورىنىسى كوركەم، فۋجوۋدىڭ دا كورىنىسى كوز تارتادى، گۋيليننىڭ دا تابيعاتى تاماشا، ٴبىر ـ بىرىنەن ونەگە الۋى كەرەك”، ـ دەدى باس شۋجي كۇلىپ تۇرىپ.

باس شۋجي شي جينپيڭ جەرگىلىكتى ورىنداعى جاۋاپتى جولداستارعا بۇرىلىپ: “حالىقتىڭ باقىت سەزىمى قايدان كەلەدى؟ ٴدال تاماشا تۇرمىس ورتاسىنان كەلەدى. حالىقتى وزەك ەتۋگە تاباندى بولىپ، قىزمەت وتەۋ ساپاسىن جوعارىلاتىپ، وزىندىك ەرەكشەلىكتىڭ ساپاسىن جوعارىلاتىپ، دۇنيە جۇزىلىك دەڭگەيدەگى ساياحات قالاسىن، قونىسقا جايلى قالانى قۇلشىنا تۇلعالاۋ كەرەك”.

تاماشا ەكولوگيالىق ورتا جاراتۋ ــ مانىدىك جاقتان ايتقاندا، ادام مەن تابيعاتتىڭ قاتىناسىن ٴونىمدى ٴبىر جاقتى ەتۋ بولىپ تابىلادى.

تەكسەرۋدە ٴار ٴبىر ٴمان ـ جايدىڭ ٴمانى تەرەڭ.

ماۋجۋشان قىستاعىندا كوكتەگەنىنە 800 جىلدان اسقان ٴبىر ٴتۇپ شىلان اعاشى ٴباز ـ باياعىسىنداي جايقالىپ تۇر. باس شۋجي شي جينپيڭ اعاشتىڭ تۇبىنە كەلىپ ارلى ـ بەرلى قارادى دا: “مەنىڭ وسىنداي ۇزىن ومىرلى اعاشتارعا دەگەن قۇرمەتىم بولەك. ادام قانشا جىل ٴومىر سۇرەدى دەيسىڭ؟ ال بۇل اعاشقا نەشە ٴجۇز جىل بولىپتى”.

“ورتا بۇلىنسە ادام تىرشىلىك ەتىپ، دامۋدىڭ نەگىزىنەن ايرىلادى. ەكولوگيانى ايتار بولساق، ەڭ تۇپتەپ كەلگەندە، ادام مەن تابيعاتتىڭ جاراسىمدىلىعىنا ۇمتىلۋ كەرەك. ٴدال وسىنداي دامۋ كوزقاراسىن، ەكولوگيا كوزقاراسىن بەرىك ورناتۋ قازىرگى دۇنيە ٴجۇزى اۋقىمىنا ۇيلەسىپ قانا قويماي، ٴبىزدىڭ جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ نەشە مىڭ جىلدىق مادەنيەتىنەن، داستۇرىنەن باستاۋ الۋ كەرەك”.

ليۋجياڭ وزەنىنىڭ جاعاسىندا كاسىپ سالاسىنا نازار: “جاڭالىق اشقاندا عانا ٴوزىن الەۋەتتەندىرۋگە، اتويلاپ الدا جۇرۋگە بولادى”

ليۋجوۋ گۋاڭشيدەگى ەڭ ۇلكەن ونەركاسىپ قالاسى، اۆتوموبيل، ماشينا، بولات ـ تەمىردى باستاماشى كاسىپ سالاسى ەتكەن، ونەركاسىپ جالپى ٴونىم قۇنى بۇكىل اۆتونوميالى رايونىنىڭ تورتتەن ٴبىرىن ۇستايدى.

4 ـ ايدىڭ 26 ـ كۇنى تۇستەن كەيىن باس شۋجي شي جينپيڭ ليۋجوۋعا كەلىپ، “ٴبىر اۋىر، ٴبىر جەڭىل” ەكى كاسىپ سالاسىن ٴتۇيىندى تۇردە تەكسەردى: بىرەۋى، ٴىرى ەلدىڭ ىرگەلى سانالاتىن جابدىق جاساۋ كاسىبى، ەندى بىرەۋى، “يىنتەرنەتتەگى تانىمالى ٴدامدى قۇجىر” لوشىفىن كاسىپ سالاسى.

گۋاڭشي ليۋگۇڭ توبى شەكتى سەرىكتەستىگىندە باس شۋجي شي جينپيڭ الدىمەن ليۋگۇڭنىڭ دامۋ بەلەستەرى كورسەتىلگەن قىسقا بەينەجازبانى كوردى:

1958 ـ جىلى ٴبىر توپ كاسىپ اشۋشىلار حۋاڭپۋجياڭ وزەنىنىڭ جاعاسىنان ليۋجياڭ وزەنىنىڭ باتىس جاعالاۋىنا كەلىپ، تىڭ جەردە جۇڭگو ينجەنەريا ماشينالارىنىڭ كەرەمەتىن جاراتتى. بۇگىنگى كۇندە ليۋگۇڭ دامىپ جالپى مال ـ مۇلكى 45 ميلليارد يۋاننان اسىپ، قازۋ ماشينالارى، كۇرەۋ ـ تاسۋ ماشينالارى، اۋىل شارۋاشىلىق ماشينالارى سىندى 13 ۇلكەن ٴتۇر بويىنشا 32 ٴتۇرلى قۇراستىرۋلى ماشينا ٴوندىرىس جەلىسى بار حالىقارالىق كاسىپورىنعا اينالدى.

“سولتۇستىكتە شۇيگۇڭ، وڭتۇستىكتە ليۋگۇڭ بار. بۇل جەر بەلگى سيپاتتى جابدىق جاساۋ كاسىپورنى ٴارى تابىسقا جەتكەن مەملەكەت مەنشىگىندەگى كاسىپورىن”.

باس شۋجي شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: ليۋگۇڭ ٴوز كۇشىنە سۇيەنىپ جاڭالىق اشۋ جاعىندا ايتارلىقتاي ىستەدى، ٴوز ەلىندە ٴوندىرۋ دەڭگەيى وتە جوعارى، كوپتەگەن شەشۋشى، وزەكتى تەحنيكانى يگەرىپ وتىر، مىنە بۇل ٴبىزدىڭ ۇلتتىق كاسىپورىندارىمىزدىڭ دامۋ بەتالىسى.

بولمە سىرتىندا ٴىرى تيەۋ ماشينالارى، كىشكەنتاي جەر قازۋ ماشينالارى، قانات قۇراعىن ورۋ ماشينالارى... ۇقساماعان تۇرپاتتاعى “ليۋگۇڭ جاساعان” دەگەن جازۋ قاتار ٴتىزىلىپ تۇر، سەرىكتەستىكتىڭ جاۋاپتىسى بۇلارعا بەس ساۋساعىنداي قانىق.

باس شۋجي شي جينپيڭ ماشينالاردى كورە ٴجۇرىپ، “باعاسى قانشا”، “ساتىلىمى قانداي”، “وزگە ينجەنەريالىق ماشينا ٴوندىرۋ كاسىپورىندارىمەن سالىستىرعاندا، قانداي پارىقتى باسەكەلىك باسىمدىعى بار”... دەپ ەگجەي ـ تەگجەيلى سۇراپ ۇعىستى.

باس شۋجي شي جينپيڭ كاسىپورىننىڭ زەرتتەۋ ـ اشۋ تاجىريبە ورتالىعىنىڭ دىبىس جارتىلاي باسەيتىلگەن تاجىريبەحاناسىنا، جەر قازۋ ماشيناسىن جابدىقتاۋ، ٴوندىرۋ جەلىسىنە كەلىپ، تەحنيكتەردەن، ٴبىرىنشى شەپتەگى جۇمىسشىلاردان جانە باسقارۋشى قىزمەتكەرلەردەن قاتىستى تەحنيكانىڭ جاي ـ جاپسارى، ٴوندىرىس تەحنولوگياسى قاتارلىلاردى ۇعىستى.

كاسىپورىننان اتتانااردا باس شۋجي كاسىپورىن جۇمىسشى ـ قىزمەتكەرلەرىنىڭ ۋاكىلدەرىمەن ىقىلاستى اڭگىمەلەستى.

ول بىلاي دەدى: “جاساۋ كاسىبىنىڭ جوعارى ساپالى دامۋى ەلىمىز ەكونوميكاسىنىڭ جوعارى ساپالى دامۋىنداعى ماڭىزدىنىڭ ماڭىزدىسى. وسىنشاما ٴىرى ەلدىڭ جالعاندىق ىستەۋى مۇمكىن ەمەس، جاداعايلىق ىستەۋى دە مۇمكىن ەمەس، نەگىزى، ٴسوز جوق، مىعىم بولۋى كەرەك. مەيلى ٴبىز قانشالىق دارەجەدە دامىساق تا ناقتى ەكونوميكادان ايرىلا المايمىز، جاساۋ كاسىبىنە نەمقۇرايدى قاراۋعا بولمايدى”.

باس شۋجي شي جينپيڭ ىشكەرىلەي بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: جوعارى ساپالى دامۋدا جاڭالىق اشۋ وتە ماڭىزدى، تەك جاڭالىق اشقاندا عانا ٴوزىن الەۋەتتەندىرۋگە، اتويلاپ الدا جۇرۋگە بولادى. ٴوز كۇشىنە سۇيەنىپ جاڭالىق اشۋ جولىندا مىزعىماۋى، كۇش ۇستىنە كۇش قوسۋى، اناعۇرلىم جوعارى دەڭگەيگە كوتەرىلۋى كەرەك.

كاسىپورىننىڭ ومىرشەڭدىگى رەفورمانى تەرەڭدەتۋدە. باس شۋجي شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: پارتيانىڭ مەملەكەت مەنشىگىندەگى كاسىپورىندارعا بولعان جالپى بەتتىك باسشىلىعىن كۇشەيتىپ، جۇڭگوشا وسى زامانعى كاسىپورىن ٴتۇزىمىن كەمەلدەندىرۋ جولىندا ۇزدىكسىز جۇرەكتىلىكپەن ىزدەنىس جاساۋ كەرەك.

جابدىق جاساۋ عانا ەمەس، “ونەركاسىپ ويلامى” بار ليۋجوۋلىقتار ٴبىر شىنى لوشىفىننىڭ ٴوزىن ۇلكەن كاسىپ سالاسىنا اينالدىردى.

ليۋجوۋ لوشىفىن ٴوندىرىسى شوعىرلى اۋماعى ونىمدەر كورمەسى رايونىنىڭ الدىندا، لوشىفىندى جىرلاعان ولەڭ باس شۋجيدىڭ نازارىن اۋداردى: “كۇرىشتەن جاسالعان، جەڭىل تاعام قالايدا، بويىڭا ٴنار بەرىپ، ٴدامى قالار تاڭدايدا”.

ليۋجوۋ قالاسىنىڭ جاۋاپتى جولداستارى باس شۋجيگە سوڭعى جىلدارى ليۋجوۋدىڭ لوشىفىندى كاسىپ سالالاندىرىپ، كولەمدەندىرىپ، ماركالاندىرىپ دامىتۋدى جەدەل ىلگەرىلەتىپ، لوشىفىندى تۇتىنۋعا قولايلى ەتىپ قوراپتاپ، ساقتاۋعا، تاسۋعا قولايسىز بولعان ٴدامدى تاعامدى بۇكىل ەلدىڭ جەر ـ جەرىنە جەتكىزگەندىگىن ايتتى.

قىسقا عانا 6 جىلدا ليۋجوۋ لوشىفىن كاسىپ سالاسى “3 ون ميللياردتى” جۇزەگە اسىردى: قوراپتالعان لوشىفىننىڭ ساتىلۋ كىرىسى 11 ميلليارد يۋانعا، سايكەستى جانە تۋىندىعان كاسىپ سالاسىنىڭ ساتىلۋ كىرىسى 13 ميلليارد يۋانعا، ناقتى دۇكەندەردەگى ساتىلۋ كىرىسى 11 ميلليارد 800 ميلليون يۋانعا جەتۋمەن قاتار، 1 ـ، 2 ـ، 3 ـ كاسىپ سالالارىن تۇعىستىرا دامىتۋ ارقىلى 300 مىڭنان استام جۇمىستانۋ ورنىن اشتى.

“راسىندا تاڭعالارلىق! كىشكەنتاي كۇرىش كەسپەسىنەن وسىنشاما ۇلكەن كاسىپ سالاسىن اشۋ شىنىمەن وڭاي ەمەس، بۇل زەرتتەپ قورىتىندىلاۋعا تاتىيدى”، ـ دەدى باس شۋجي القاپ.

كورمە زالىندا قوراپتالعان ٴتۇرلى لوشىفىن ٴونىمى قويىلعان، سۋعا قايناتاتىن، ۋىزدىگىنەن ىسيتىن، سۋدا ىقتىراتىن ٴتۇرى بار. جانىنا تاعى لوشىفىن سورپاسىن قايناتۋعا جۇمسالاتىن بەديان، ٴدارشىن قابىعى، شاجياڭ سياقتى ماتەريالدار، سونداي ـ اق قىشقىل بامبۋك بالاۋساسى، قىشقىل كوك بۇرشاق، دۇڭۋ شيرشىقتاماسى سياقتى قوسالقى كوكونىستەر قويىلعان.

“وڭتۇستىكتەگى، سولتۇستىكتەگى جۇرتشىلىقتىڭ ٴبارى ۇناتىپ جەيتىن قىشقىل، ٴتاتتى، كەرمەك، اششى، تۇزدى دامدەردىڭ ٴبارى بار ەكەن”، ـ دەدى باس شۋجي كۇلىپ.

ونىمدەر كورمەسىن كورگەنىنەن كەيىن باس شۋجي شي جينپيڭ تاعى گۋاڭشي شانيۋان ازىق ـ تۇلىك شەكتى سەرىكتەستىگىنە بارىپ، ورتالىق اس ۇيدەن قوراپتاۋ سەحىنا دەيىن لوشىفىندى ٴوندىرۋ بارىسىن ناقتى كوزدەن كەشىردى.

باس شۋجي كوپشىلىككە بىلاي دەپ تاپسىردى: “كاسىپ سالاسىن دامىتۋدا، ٴسوز جوق، ەرەكشەلىك بولۋ كەرەك. لوشىفىننىڭ ٴوزى ەرەكشەلىككە يە، كوپشىلىكتىڭ تابەتىنە جاعىپ، اس ـ سۋ كاسىپ سالاسىنا اينالدى. ماركالاندىرۋ جولىمەن ۇزدىكسىز جۇرۋمەن قاتار، جوعارى ساپادان جازباي، جوعارى ولشەمدى يگەرۋ كەرەك. لوشىفىن كاسىپ سالاسىنىڭ دامۋ بولاشاعىنىڭ ٴتىپتى زور بولاتىندىعىنا سەنەمىن”.

كاسىپ سالاسىن دامىتۋدان حالىقتى شارۋاشىلىققا دەيىن باس شۋجي شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: لوشىفىندى كاسىپ سالالاندىرۋ بارىسىندا حالىقتىق كاسىپورىندار ماڭىزدى رول اتقارۋدا. حالىقتىق كاسىپورىندار ەكەمدى دە اتويلاۋعا باتىل بولۋ كەرەك. ٴبىز حالىقتىق كاسىپورىنداردى دامۋعا شابىتتاندىرامىز، پارتيا مەن مەملەكەتتىڭ حالىقتىق كاسىپورىندار قيىنشىلىققا ۇشىراعان شاقتا قولداۋ كورسەتۋى، داعدارىعان شاقتا جەتەكشىلىك ەتۋى حالىقتىق كاسىپورىنداردىڭ الاڭسىز جۇرەكتىلىكپەن دامۋىن ٴۇمىت ەتىپ وتىرعاندىعىن كورسەتەدى.

ۇلتتىق مۇراجايدا تاعى دا ۇزاق جورىقتى تىلگە الدى: “كەدەيلىكتەن ارىلتۋ جولىندا، جاڭا جورىقتا بىردە ـ بىرەۋىن قالدىرۋعا بولمايدى”

4 ـ ايدىڭ 27 ـ كۇنى تۇستەن بۇرىن گۋاڭشي ۇلتتىق مۇراجايىنىڭ سىرتىندا ٴان اۋەنى قالقىپ تۇر، ەسكىشە ەسەپپەن 3 ـ ايدىڭ 3 ـ كۇنى بولاتىن “گىشۋي مەرەكەسىندەگى” جۋاڭزۋدىڭ ايتىس سياقتى ۇلتتىق مادەنيەت قيمىلدارى وسى جەردە شوعىرلى وتكىزىلىپ جاتقان ەدى.

باس شۋجيدىڭ كەلگەنىن كورىپ، ٴساندى كيىنگەن ٴار ۇلت بۇقاراسى شاتتانا قورالاي كەلىپ تۇرا قالدى.

“مەن جەرگىلىكتى ورىندا قىزمەت تەكسەرگەندە، سول جەردىڭ تاريحي، مادەنيەت وزگەرىسىن اناعۇرلىم ويداعىداي ٴتۇسىنۋ ٴۇشىن، ىلعي دا ۋاقىت شىعارىپ مۇراجايعا بارىپ كورەمىن”، ـ دەدى باس شۋجي شي جينپيڭ توق ەتەرىن ايتىپ، ـ “گۋاڭشي سىندى وسىناۋ قۇتتى مەكەندە 12 بايىرعى ۇلتقا ۋاكىلدىك ەتەتىن ٴار ۇلت حالقى ٴوسىپ ـ ٴونىپ، ەڭبەكشىل، ەرجۇرەكتىگىمەن جانە پاراساتتىلىعىمەن كوركەم دە ىرىستى، كەڭ ـ بايتاق گۋاڭشي القابىن ارلەندىرۋدە”.

باس شۋجي كوپشىلىككە: “گۋاڭشيدە وسى جىلداردا اسا زور دامۋ مەن الىعا باسۋلار بولدى، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ مىندەتىن ٴساتتى اياقتاتتى. مەن كەدەيلىكتەن ارىلتۋ جولىندا بىردە ـ بىرەۋىن قالدىرۋعا بولمايدى دەگەن بولاتىنمىن. جۇڭگولىقتار سوزىندە تۇرادى، جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى سوزىندە تۇرادى، جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ باسشىسى سوزىندە تۇرادى!”، ـ دەدى.

جينالعان جۇرتشىلىقتان قىزۋ مەرەيلى قول شاپالاق ٴۇنى كوتەرىلدى.

جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ جانى، كۇشى، ٴۇمىتى ٴار ۇلتتىڭ بىرگە ىنتىماقتاسىپ العا باسۋىندا، بىرگە گۇلدەنىپ دامۋىندا. باس شۋجي شي جينپيڭ مىنانى ٴبىلدىردى: گۋاڭشي بۇكىل ەل بويىنشا ۇلتتار ىنتىماعى، العاباسارلىعىنىڭ ۇلگىلى رايونى، ۇزدىكسىز قۇلشىنۋى كەرەك. ول بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: “قازىر بۇكىل جۇڭگوداعى 56 ۇلت تۇگەلدەي كەدەيلىكتەن ارىلىپ، ٴبىزدىڭ ايىندى ۋادەمىز ورىندالدى. ٴبىراق ٴبىزدىڭ مۇنىمەن توقتاپ قالۋىمىزعا بولمايدى، ەندىگى قادامدا ەكىنشى 100 جىلدىق كۇرەس نىسانىسىنىڭ جاڭا جورىعىنا قادام باسۋىمىز كەرەك، مۇندا بىردە ـ ٴبىر ۇلتتى قالدىرۋعا بولمايدى، تاعى ٴبىر ۇزاق جورىققا قايراتتانىڭىزدار، قۇلشىنىڭىزدار!”.

(شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 4 ـ ايدىڭ 28 ـ كۇنى ناننيڭنەن بەرگەن حابارى)

(باسى 1 ـ بەتتە)

شي جينپيڭ مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: دەبي زۇڭتۇڭ چاد حالقىن باستاپ مەملەكەتتىڭ يەلىك ۇقىعىن، حاۋىپسىزدىگىن جانە تەرريتوريا تۇتاستىعىن قورعاپ، مەملەكەتتىڭ ەكونوميكاسىنىڭ، قوعامىنىڭ دامۋىن جەبەپ، ٴوڭىردىڭ بەيبىتشىلىگى مەن ورنىقتىلىعىن قۇلشىنا قورعادى. ول كوزى تىرىسىندە جۇڭگومەن بولعان قارىم ـ قاتىناستى دامىتۋعا باسا ٴمان بەرىپ، ەكى ەلدىڭ ٴار سالاداعى اۋىس ـ ٴتۇيىس سەلبەستىگىن بەلسەنە ىلگەرىلەتىپ، جۇڭگو مەن چادتىڭ دوستىق سەلبەستىك قارىم ـ قاتىناسىنىڭ دامۋىن جەبەۋ ٴۇشىن ماڭىزدى ۇلەس قوستى. مەن جۇڭگو مەن چاد حالقىنىڭ دوستىعىنا وسكەلەڭ ٴمان بەرەمىن، جۇڭگو جاق چاد جاقپەن بىرگە ەكى ەل قارىم ـ قاتىناسىنىڭ ۇزدىكسىز العا دامۋىن ىلگەرىلەتىپ، ەكى ەل جانە ەكى ەل حالقىنا باقىت جاراتۋدى ٴۇمىت ەتەدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

تيجارات جۇيەسىن جەدەل ورناتىپ، اۋىل ـ قىستاق ەرەكشە كاسىپ سالالارىن جەرگىلىكتى جاعدايعا قاراي دامىتىپ، گۇلدەندىرىپ، سول جەردە، جاقىن ماڭدا جۇمىستانۋعا جانە كىرىستى ورنىقتى ارتتىرۋعا ۇزدىكسىز جەتەكتەپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ تابىستارىن بەكەمدەۋدى، كەڭەيتۋدى اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۋمەن ٴونىمدى ۇشتاستىرۋدى ىلگەرىلەتۋ كەرەك.

ٴۇشىنشى، حالىقتىڭ تۇرمىس ساپاسىن كۇش سالا جوعارىلاتۋ كەرەك. حالىقتى وزەك ەتكەن دامۋ يدەياسىنا تاباندى بولىپ، جۇمىستاندىرۋدى الدىمەن ويلاستىرۋدى كۇشەيتىپ، ٴتۇيىندى قاۋىمدى جۇمىستاندىرۋدى ويداعىداي يگەرىپ، حالىققا تيىمدىلىك جەتكىزۋ ينجەنەريالارىن ىشكەرىلەي اتقارىپ، جوعارى ساپالى وقۋ ـ اعارتۋ جۇيەسىن قۇرىپ، كوپ ساتىلى قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۋ جۇيەسىن كەمەلدەندىرىپ، الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ قىزمەت وتەۋ جۇيەسىن كەمەلدەندىرىپ، قالا مەن اۋىلدىڭ ٴوندىرىس، تۇرمىس شارت ـ جاعدايىن ۇزدىكسىز جاقسارتىپ، ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ تابىس سەزىمىن، باقىت سەزىمىن، حاۋىپسىزدىك سەزىمىن ۇزدىكسىز كۇشەيتۋ كەرەك.

ٴتورتىنشى، ۇلتتار ىنتىماعى كەلەلى جاعدايىن بەكەمدەۋ، دامىتۋ كەرەك. ۇلت قىزمەتىن جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۋدى نەگىزگى جەلى ەتىپ ويداعىداي ىستەۋگە تاباندى بولىپ، جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تاريحىن، جۇڭحۋا ۇلتى كوپ نەگىزدى، ٴبىر تۇلعالى ارناسىن زەرتتەۋدى كۇشەيتىپ، جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمى تاربيەسىن كۇشەيتىپ، ۇلتتار ىنتىماعى، العاباسارلىعى ۇگىت تاربيەسىن جانە ۇلگىلى ورىن قۇرۋدى تەرەڭدەتىپ، “ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ بەرەكەلى شاڭىراعى” جانە ۇلتتار ىنتىماعى بىرلەسكەن دوستىق قيمىلىن ىشكەرىلەي ورىستەتىپ، ٴار ۇلت بۇقاراسىن “بەستى شىنايى مويىنداۋدى” كۇشەيتىپ، انارداي دانىندەي تىعىز ۇيىسۋعا جەتەكتەۋ كەرەك.

بەسىنشى، ەكولوگيالىق وركەنيەتتى قورعاۋ قۇرىلىسىن كۇشەيتۋ كەرەك. دۇرىس ەكولوگيا كوزقاراسىنا، دامۋ كوزقاراسىنا تاباندى بولىپ، تۇنىق سۋ، جاسىل تاۋ ــ باعالى بايلىق ۇستانىمىن بەرىك ورناتىپ، تاۋدى، سۋدى، ورماندى، اتىزدى، كولدى، جايىلىمدى، قۇمدى جۇيەلى جونگە سالۋعا تاباندى بولىپ، لاستانۋدان ساقتانۋدان جانە ونى جونگە سالۋدان قامال الۋ شايقاسىن ۇزدىكسىز ويداعىداي جۇرگىزىپ، كومىر قىشقىل گازىنىڭ شىعارىلۋىن ەڭ جوعارىعا ماننەن اسىرماۋدى، كومىر قىشقىل گازىن بەيتاراپتاندىرۋدى ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋدىڭ جانە ەكولوگيالىق وركەنيەت قۇرىلىسىنىڭ جالپى تۇلعالىق ورنالاستىرۋىنا قامتىپ، ەكولوگيانى قالپىنا كەلتىرۋ مەن ورتانىڭ لاستانۋىن جونگە سالۋدى ىشكەرىلەي ىلگەرىلەتىپ، كوركتى شينجياڭنىڭ اسپانىن اناعۇرلىم اشىق، تاۋىن اناعۇرلىم جاسىل، سۋىن اناعۇرلىم تۇنىق ەتۋ كەرەك.

التىنشى، پارتيا تاريحىن ۇيرەنۋ تاربيەسىن تىڭعىلىقتى ورىستەتۋ كەرەك. تاريحتى ۇيرەنۋ ارقىلى قاعيدانى تۇسىنۋگە، تاريحتى ۇيرەنۋ ارقىلى سەنىمدى ارتتىرۋعا، تاريحتى ۇيرەنۋ ارقىلى ٴمورالدى اسقاقتاتۋعا، تاريحتى ۇيرەنۋ ارقىلى ۇمتىلا ىستەۋگە تاباندى بولىپ، قىزىل بايلىقتان ويداعىداي پايدالانىپ، رۋحاني قان تامىردى جالعاستىرىپ، مۇرات ـ سەنىمدى بەكەمدەپ، توڭكەرىستىك ەرىك ـ جىگەردى شىڭداپ، “مەن بۇقارا ٴۇشىن ناقتى ٴىس ىستەيمىن” امالياتتىق قيمىلىن ويداعىداي ورىستەتىپ، پارتيا تاريحىن ۇيرەنۋ تاربيەسىنىڭ ناقتى ونىمدىلىككە قول جەتكىزۋىنە شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك.

جەتىنشى، ٴتۇيىندى قىزمەتتەردى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتۋ كەرەك. ساقتىق دابىلىن ۇزدىكسىز قاعىپ، قىراعىلىقتى ۇدايى ساقتاپ، قوعامدىق كەلەلى جاعدايدىڭ ۇزدىكسىز ورنىقتىلىعىن ساقتاپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى ۇدايىلاندىرۋدى تيتتەي دە بوساڭسىتپاستان ويداعىداي يگەرىپ، اۋىر، ەرەكشە، ۇلكەن ٴوندىرىس حاۋىپسىزدىگى شىرعالاڭدارىن باتىل تەجەپ، ەكونوميكانىڭ، قوعامنىڭ جوعارى ساپالى دامۋىنا تاماشا ورتا ازىرلەۋ كەرەك.

ٴماجىلىس «اۆتونوميالى رايوننىڭ ‹زاڭمەن جونگە سالىنعان جۇڭگو قۇرىلىسى جوباسىن (2020 ــ 2025 ـ جىل)› دايەكتەلەندىرۋ، تياناقتاندىرۋ جونىندەگى اتقارۋ جوباسىن» اقىلداستى، قارادى. ٴماجىلىس مىنانى اتاپ كورسەتتى: شي جينپيڭنىڭ زاڭمەن جونگە سالۋ يدەياسىن جاپپاي دايەكتەلەندىرىپ، پارتيا باسشىلىعىنىڭ، حالىقتىڭ ٴوز ـ ٴوزىنە قوجايىن بولۋىنىڭ، مەملەكەتتى زاڭمەن جونگە سالۋدىڭ ورگانيكالى بىرلىگىنە تاباندى بولىپ، حالىقتى وزەك ەتۋگە تاباندى بولىپ، بۇلجىماستان جۇڭگوشا سوتسياليستىك زاڭمەن جونگە سالۋ جولىمەن ٴجۇرىپ، زاڭمەن جونگە سالۋ تۋىن بيىك ۇستاپ، زاڭمەن جونگە سالۋ رۋحىن اسقاقتاتىپ، مەملەكەتتى جاپپاي زاڭمەن جونگە سالۋ تالابىن شينجياڭ قىزمەتىنىڭ ٴارقايسى سالالارىندا تياناقتاندىرىپ، زاڭمەن جونگە سالۋدى اتقارۋدىڭ جوعارى ٴونىمدى جۇيەسىن، زاڭمەن جونگە سالۋدى باقىلاۋدىڭ كەمەلدى جۇيەسىن جانە زاڭمەن جونگە سالۋدى قامتاماسىزداندىرۋدىڭ پارمەندى جۇيەسىن جەدەل قۇرىپ، جونگە سالۋ جۇيەسى مەن جونگە سالۋ قابىلەتىنىڭ وسىزامانداۋىن زاڭمەن جونگە سالۋ ارناسىمەن ىلگەرىلەتىپ، شينجياڭدى زاڭمەن جونگە سالۋ قابىلەتىن، دەڭگەيىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتۋ كەرەك.

ٴماجىلىس تاعى باسقا ىستەردى اقىلداستى.

شوكىرات زاكىر، شاۋكەت يمىن، نۇرلان ٴابىلماجىن، ۋاڭ جۇنجىڭ، شۇي حايرۇڭ، تيان ۆىن، لي يفي، سارقىت اقان، ۋاڭ ميڭشان قاتارلىلار ماجىلىسكە قاتىناستى.

اۆتونوميالى رايون قالا، اۋىل ايەلدەرىنىڭ جۇمىس ورنىندا ەڭبەك كورسەتۋ، ۇلەس قوسۋ بويىنشا وزات جەكەلەردى (كوللەكتيۆ) ماداقتاۋ ـ سيلاۋ ٴماجىلىسىن اشتى

“14 ـ بەسجىلدىقتا” ۇلەس قوسىپ، جاڭا داۋىردەگى جەلەكتى كۇرەسكەرلەردەن بولۋ كەرەك

انار بولت / شينجياڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى **يان شياۋتيان** 4 ـ ايدىڭ 28 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. 4 ـ ايدىڭ 28 ـ كۇنى جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۋدىڭ شەشۋشى جەڭىسىنە جەتۋ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدىڭ شەشۋشى شايقاسىن جۇرگىزۋ جانە ەكونوميكانىڭ جوعارى ساپالى دامۋىن ىلگەرىلەتۋ بارىسىندا كورنەكتى ۇلەس قوسقان ٴار سالا، ٴار كاسىپ، ٴارقايسى شايقاس شەبىندەگى تاڭداۋلى ايەلدەردى زور كۇشپەن ۇگىتتەپ، وزات تيپتەردىڭ ۇلگى بولۋ، جەتەكتەۋ رولىن تولىق ساۋلەلەندىرۋ ٴۇشىن، اۆتونوميالى رايون قالا، اۋىل ايەلدەرىنىڭ جۇمىس ورنىندا ەڭبەك كورسەتۋ، ۇلەس قوسۋ بويىنشا وزات جەكەلەردى (كوللەكتيۆ) ماداقتاۋ ـ سيلاۋ ٴماجىلىسىن اشتى.

ٴماجىلىس اۆتونوميالى رايوننىڭ 100 جەلەكتىلەر وركەنيەتتى ورنىن، اۆتونوميالى رايوننىڭ ەڭبەك كورسەتكەن 100 جەلەكتىلەر ۇلگىسىن جانە اۆتونوميالى رايوننىڭ ەڭبەك كورسەتكەن 60 جەلەكتىلەر وزات كوللەكتيۆىن ماداقتادى، سيلادى.

ٴماجىلىس مىنانى باسا دارىپتەدى: تۇتاس رايونداعى قالىڭ ايەلدەر مەن ٴار دارەجەلى ايەلدەر بىرلەستىگى ۇيىمدارى شي جينپيڭنىڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىن ىشكەرىلەي ۇيرەنىپ، دايەكتەلەندىرىپ، 3 ـ رەتكى ورتالىقتىڭ شينجياڭ قىزمەتى جونىندەگى اڭگىمە ٴماجىلىسىنىڭ رۋحىن ۇيرەنىپ، دايەكتەلەندىرىپ، پارتيانىڭ نەگىزگى نازارياسىنا، نەگىزگى لۋشيانىنا، نەگىزگى جوباسىنا ساياسي جاقتان شىنايى مويىنداۋدى، يدەيالىق جاقتان شىنايى مويىنداۋدى، سۇيسپەنشىلىك جاقتان شىنايى مويىنداۋدى كۇشەيتىپ، مۇرات ـ سەنىمدى بەكەمدەپ، پارتياعا العىس ايتىپ، پارتيانىڭ سوزىنە قۇلاق اسىپ، پارتياعا ىلەسىپ، بۇلجىماستان دۇرىس بەتالىس پەن مۇرات ـ نىسانعا قاراي ۇزدىكسىز ەكپىندەي ىلگەرىلەپ، “14 ـ بەسجىلدىقتا” ۇلەس قوسىپ، جاڭا داۋىردەگى جەلەكتى كۇرەسكەرلەردەن بولۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنانى اتاپ كورسەتتى: كۇرەس رۋحىن اسقاقتاتۋ ٴۇشىن مىعىم قابىلەتكە تۇسەلىپ، سانالىلىقپەن بورىش ارقالاۋ كەرەك. ٴورىس اشا جاڭالىق اشاتىن، ەرەن بولۋعا ۇمتىلاتىن ۇستا رۋحىن جالعاستىرىپ، شينجياڭنىڭ قوعام ورنىقتىلىعى مەن باياندى تىنىشتىعىن جۇزەگە اسىرۋداعى “جارتى الەمدىك” رولدارىن شىن مانىندە ساۋلەلەندىرۋ كەرەك. جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمى تاربيەسىن كۇشەيتۋدى قوعامدىق تۇرمىس پەن وتباسىلىق تۇرمىستىڭ سان ـ سالاسىنا سانالىلىقپەن تۇعىستىرىپ، ۇلتتار ىنتىماعىن سانالىلىقپەن قورعاپ، جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۋداعى جەلەكتىلەردىڭ كۇشىن ۇيىستىرۋ كەرەك.

اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ تۇراقتى مۇشەسى، ۋاقىتشا باس حاتشى سارقىت اقان ماداقتاۋ ـ سيلاۋ ماجىلىسىنە قاتىناستى ٴارى ٴسوز سويلەدى.